Ontwikkelingskader 2035 en uitvoeringsagenda 2021 - 2030

Aan	Stuurgroep EVA
Van	[redacted], [redacted] Ontwikkelingskader EVA 2035
Kopie aan	Projectgroepleden Ontwikkelingskader EVA 2035
Datum overleg	21 september 2021
Bijlagen	-

Inleiding

De projectgroepleden van Liander, TenneT en de gemeente Amsterdam hebben de afgelopen maanden gewerkt aan het Ontwikkelingskader EVA conform het Plan van Aanpak.

In de komende periode werken we toe naar een opgemaakte eindversie van de gevraagde producten. De huidige versie is naar onze inschatting nog niet gereed voor besluitvormende instemming door de Stuurgroep. Met deze memo willen we de Stuurgroepleden informeren over de voortgang van het Ontwikkelingskader 2035 en de uitvoeringsagenda 2021 - 2030.

Doel notitie

Met deze notitie worden de stuurgroepleden gevraagd kennis te nemen van:

1. De inhoudelijke hoofdlijnen van het Ontwikkelingskader 2035 en daarmee het voorstel om het Ontwikkelingskader en de uitvoeringsagenda los te koppelen richting bestuurlijke besluitvorming. Het Ontwikkelingskader zal alsdan formeel worden vastgesteld door het college van B&W en de directies van TenneT en Liander. De uitvoeringsagenda wordt gebruikt als sturingsinstrument voor het programma EVA en zal alsdan worden vastgesteld door de Stuurgroep EVA.
2. De uitkomsten van de sessie van 7 september 2021 voor de zoeklocaties Buikslotermeer, Bijlmer Oost 1 en Bijlmer Oost 3 en de tijdens dat overleg genomen besluiten en vervolgstappen ten aanzien van de en het verwerken van deze besluiten en vervolgstappen in het Ontwikkelingskader.
3. De planning van het uitwerken van de integrale prioritering en planning voor de realisatie van onderstations, en deze te verwerken in de uitvoeringsagenda 2021 - 2030. In het Ontwikkelingskader wordt een planning op hoofdlijnen opgenomen.
4. De afspraak om richting het eindproduct in samenwerking met de afdelingen communicatie en/of woordvoering te komen tot het formuleren en afstemmen van een gezamenlijke boodschap en het opstellen van een 'management samenvatting' voor extern en intern gebruik.
5. De planning van eindproducten en de interne besluitvormingsprocessen en bijbehorende tijdslijnen bij de verschillende organisaties, waarbij om vertraging te voorkomen bij de drie partijen prioriteit wordt gevraagd voor inzet op het afronden van het Ontwikkelingskader in de komende periode.

Toelichting beslispunt 1; Inhoudelijke hoofdlijnen Ontwikkelingskader 2035 (OK EVA 2035)
Zoals bekend vindt in de gemeente Amsterdam in de periode tot 2050 een vermogensgroei naar 3.000 (o.b.v. het midden scenario) tot 4.000 (o.b.v. het hoge scenario) MVA plaats. Verwacht wordt dat een grot deel van de opgave binnen 15 jaar moet zijn gerealiseerd. Dit betekent dat de grootste opgave voor de voorbereidingen hiervan plaats moeten vinden in de periode 2020 - 2030. De forse opgave wordt op dit moment als volgt ingeschat voor alle stadsdelen incl. het havengebied (uitgaande van het hoge scenario):

- De uitbreiding (en vernieuwing) van 14 bestaande onderstations inclusief nieuwe laag-/midden- en hoogspanningskabelverbindingen, bestaande uit 9 Liander, 1 TenneT en 4 gezamenlijke onderstations.
- De realisatie van 26 nieuwe onderstations op 20 locaties, bestaande uit 10 Liander, 4 TenneT en 6 gezamenlijke onderstations.
- Bij elke uitbreiding of nieuw onderstation worden ook tientallen nieuwe laag-/midden- en hoogspanningskabelverbindingen gerealiseerd.

Tevens wordt door TenneT voorzien dat o.b.v. de huidige inzichten een nieuwe 380/150kV-station noodzakelijk is aan zowel de oost- als westzijde van/in de gemeente Amsterdam. Het overleg hierover wordt momenteel gestart met de betrokken partijen (waaronder het ministerie van EZK). Dit valt daarom vooralsnog buiten de scope van dit OK EVA 2035.

Het OK EVA 2035 geeft het ruimtelijk kader voor de noodzakelijke uitbreiding van de hoofd elektriciteitsinfrastructuur in Amsterdam voor de korte, middellange en lange termijn beredeneerd vanuit de netbeheerders Liander en TenneT en de gemeente Amsterdam.
De concept-kaart welke behoort bij dit OK EVA 2035 (concept) geeft de zoekgebieden aan voor enkele nieuwe onderstations waar nog geen voorkeurslocatie is gevonden. Voor het overige wordt zo specifiek mogelijk aangegeven welke locaties in beeld zijn inclusief de bijbehorende tracés voor de verbindingen.

Het OK EVA 2035 wordt vastgesteld door het college B&W en ter informatie aan de gemeenteraad gestuurd. TenneT en Liander stellen het kader vast langs de interne besluitvormingsprocessen. Het ontwikkelingskader is een zelfbindend kader voor de drie partijen.

De uitvoeringsagenda 2021 - 2030 is een sturingsinstrument (een hulpmiddel) voor het programma EVA om de komende jaren te kunnen blijven sturen op de voortgang van de uitbreiding van de hoofd elektriciteitsinfrastructuur. De uitvoeringsagenda wordt door de Stuurgroep EVA vastgesteld.

De Stuurgroep wordt gevraagd kennis te nemen van de inhoudelijke hoofdlijnen van het Ontwikkelingskader 2035 en daarmee het voorstel om het Ontwikkelingskader en de uitvoeringsagenda los te koppelen richting bestuurlijke besluitvorming. Het Ontwikkelingskader wordt vastgesteld door het college van B&W en de directies van TenneT en Liander. De uitvoeringsagenda wordt gebruikt als sturingsinstrument voor het programma EVA en wordt vastgesteld door de Stuurgroep EVA.

Toelichting beslispunt 2: Besluiten n.a.v. doorleefsessie 7 september 2021
Op dinsdag 7 september 2021 heeft een werksessie plaatsgevonden met enkele leden van de project- en stuurgroep over de afwegingen bij het zoeken naar een locatie voor de nieuwe

onderstations Buiklslotermeer, Bijlmer Oost 1 en 3. Dit naar aanleiding van de afspraak zoals gemaakt in de Stuurgroep 6 juli 2021.

In dit overleg zijn vervolgafspraken gemaakt over de drie genoemde zoeklocaties. In de Stuurgroep van november 2021 worden de resultaten van die afspraken teruggekoppeld aan de leden van de stuurgroep en indien nodig worden eerdere besluiten op deelafspraken apart voorgelegd. In de projectgroep dienen nog (specifiekere) afspraken gemaakt te worden over op welke termijn de afspraken nagekomen kunnen worden.

Voor Buikslotermeer is het volgende afgesproken:

- Het gemeentebestuur van Amsterdam zal op korte termijn uitspraak doen over de beschikbaarheid van het oostelijke P+R-terrein Noord aan de IJdoornlaan om aldaar een Liander onderstation te realiseren op korte termijn en daarmee de reservering voor een 2e P+R garage te laten vervallen.
- Het gemeentebestuur van Amsterdam zal intern ter besluitvorming voorleggen, dat indien voorgaande niet akkoord is, het terrein van de voormalige RWZI Noord ("projectnaam 't Groene Veld) de locatie voor het Liander OS wordt en de beschikbaarheid hiervoor vastgelegd wordt in een ruimtelijke reservering.
- Voor het TenneT OS is geconcludeerd dat alleen het voormalig RWZI terrein Noord volstaat en beschikbaar kan worden gemaakt (na het verstrek van de ADM-ers medio op zijn vroegst 2024). Ingeschat wordt vooralsnog dat gelet op de vele ruimteclaims aldaar een kavel is van beperkte omvang waardoor mogelijk alleen voldoende ruimte resteert om een GIS-station te realiseren. Deze zal worden gevoed vanuit het OS Oostzaan. Het gemeentebestuur en TenneT wordt gevraagd hiermee in te stemmen en hier intern de besluitvorming te doorlopen.

Voor Bijlmer Oost I is het volgende afgesproken:

- Geconstateerd is dat voor het TenneT OS géén locatie beschikbaar is in Gaasperdam. Echter het UMC heeft aangegeven te willen meewerken aan nader onderzoek om een onderstation te realiseren op het westelijk UMC-terrein (deze grond is eigendom van AUMC). Conclusie is dat het UMC-terrein de voorkeurslocatie is voor een nieuw TenneT OS. Nadere afspraken hierover moeten nog worden gemaakt.
- Voor het Liander OS "Bijlmer Oost 1"-zoekgebied centraal in Gaasperdam- zijn het vrijkomend terrein stadsdeelwerf (beschikbaar 2027) aan Meerkerkdreef en Centraal Park Gaasperdam en het terrein aan Gooiseweg (beschikbaar 2022) tussen de A9-tunnel en brandweerkazerne ANTON in beeld. Hier wordt het volgende voorstel gedaan:
    - Liander wordt de opdracht gegeven om te onderzoeken of de locatie aan de Gooiseweg haalbaar is. Deze locatie is reeds op korte termijn beschikbaar. De gemeente helpt met het aanleveren van informatie (van RWS) over de trekpalen naast de tunnel en de tracés van de Vattenfall-warmteleidingen
    - De gemeente onderzoekt of het vrijmaken van het stadsdeelwerfterrein te versnellen is en zal zich intern sterk maken om op deze locatie de functie nutsvoorzieningen te realiseren op een termijn die passend is de vermogensvraag.
    - Liander, TenneT en de gemeente Amsterdam worden gevraagd om nader te onderzoeken wat de impact is van een ander scenario op de opgave in Zuidoost, en daarbij met name naar de vermogensgroei van datacenters te kijken.

Voor Bijlmer Oost III is het volgende afgesproken:

- Dat na een beknopte analyse van de haalbaarheid voor het ruimtelijk inpassen van de kabel tracés het gezamenlijk (Liander en gemeente) en op het juiste niveau het gesprek wordt aangegaan met RWS over het eventueel realiseren van een onderstation van Liander op het terrein van RWS.

- Het voeren van nadere gesprekken met Equinix over de potentie van de ontwikkellocatie Equinix 9-10.
- De gemeente (projectgroep bedrijvenstrook Amstel III) neemt de zoekopgave van een nieuw Liander OS in het noordwestelijk deel van de bedrijvenstrook van Amsterdam mee bij de huidige start van het planvormingsproces van de bedrijvenstrook Amstel III, door deze opgave mee te nemen in de zogenaamde Principenota en gaat hierover met de relevante grondeigenaren in het gebied in gesprek, bijvoorbeeld de projectontwikkelaar van 'Wooden City'.

De Stuurgroep wordt gevraagd kennis te nemen van de uitkomsten van de sessie van 7 september 2021 voor de zoeklocaties Buikslotermeer, Bijlmer Oost 1 en Bijlmer Oost 3 zoals hierboven samengevat. De tijdens dat overleg genomen besluiten en vervolgstappen worden concreet gemakt richting SG van november 2021 en verwerkt in het OK EVA 2035.

Beslispunt 3: Opstellen integrale planning, doorvertaling naar de uitvoeringsagenda
Liander en TenneT werken aan een aangepaste planning voor de realisatie van de onderstations die naar verwachting eind september is afgerond. Hierin moet begin oktober de ruimtelijke beschikbaarheid van de gemeente Amsterdam worden toegevoegd zodat het een integrale planning wordt, waarin ook gezamenlijk strategisch wordt afgewogen welke prioritering er wordt gekozen.

Liander, TenneT en Amsterdam werken deze integrale prioritering en planning uit en bespreken de betekenis hiervan in verwachte knelpunten op het netwerk, financiën, middelen, organisatie en eventuele mitigerende maatregelen ten aanzien van de knelpunten in de deelgebieden.

De uitkomsten worden voorgelegd aan de Stuurgroep van november 2021 en verwerkt in de uitvoeringsagenda 2021 - 2030.

Ten aanzien van de integrale planning geeft TenneT aan meerdere knelpunten heeft op te lossen in Nederland en Duitsland. Dat maakt dat de afwegingen in de prioriteringen en planning een lastige opgave. Om versnelling te kunnen maken helpt het om duidelijkheid te krijgen over (tijdige) beschikbaarheid van locatie. Het streven in het ontwikkelingskader en de uitvoeringsagenda is om z.s.m. locaties veilig te stellen waar dat kan door publiekrechtelijk het e.e.a. vast te stellen middels bestemmings-/omgevingsplannen. Indien dat is geborgd dan is TenneT beter in staat om de prioriteiten en planning op te stellen.

De stuurgroep wordt gevraagd kennis te nemen van de planning van het uitwerken van de integrale prioritering en planning voor de realisatie van onderstations en deze te verwerken in de uitvoeringsagenda 2021 - 2030. In het OK EVA 2035 wordt een planning op hoofdlijnen opgenomen.

Beslispunt 4: Formuleren gezamenlijke boodschap
Onderdeel van het ontwikkelingskader is het agenderen van de opgave en de urgentie hiervan binnen en buiten de organisaties. Aangezien het voor de eerste keer is dat een gemeente en netbeheerders een ruimtelijk ontwikkelingskader als gezamenlijk product ontwikkelen ligt het voor de hand om hierin de aanleiding, urgentie en de randvoorwaarden voor de opgave scherp te benoemen en een gezamenlijke (bestuurlijke) boodschap op te nemen.

Tevens is het voor de interne en externe communicatie wenselijk om een overzichtelijk en handzame uitgave van het ontwikkelingskader op te stellen.

Liander, TenneT en Amsterdam werken samen en/of in afstemming met de afdelingen communicatie en/of woordvoering om te komen tot het formuleren en afstemmen van de gezamenlijke boodschap en het opstellen van een 'management samenvatting' voor extern en intern gebruik. Hier dient o.a. afstemming te worden gezocht met de boodschap die wordt opgesteld door TenneT t.b.v. het Investeringsplan 2022.

De Stuurgroep wordt gevraagd om de afspraak om richting het eindproduct in samenwerking met de afdelingen communicatie en/of woordvoering te komen tot het formuleren en afstemmen van een gezamenlijke boodschap en het opstellen van een 'management samenvatting' voor extern en intern gebruik.

Beslispunt 5: Planning en besluitvormingsprocessen
In de komende weken werken we als projectgroep aan een concept eindversie van het OK EVA 2035. Dit document willen we in de Stuurgroep van november 2021 inbrengen ter besluitvorming.

<u>Interne besluitvorming Amsterdam</u>
In de projectgroep hebben we besproken dat het interne besluitvormingsproces binnen de gemeente Amsterdam nog over verschillende schijven moet, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Dit betekent dat dit afstemmingsproces tijd nodig heeft maar wel essentieel is voor de interne borging en doorwerking binnen de gemeente. Gezien de gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar 2022 is er tempo gewenst om het Ontwikkelingskader 2035 z.s.m. vast te stellen.
Om dit te halen zal er in de Stuurgroep EVA van november een volwaardige concept eindversie vastgesteld moeten worden.

<u>Interne besluitvorming netbeheerders</u>
Het OK EVA 2035 wordt binnen Liander voor besluitvorming voorgelegd de regiolead Amsterdam, het Afdelingshoofd Klant en Ontwerp, het Afdelingshoofd Asset- Productmanagement, in het MT Klant en Ontwerp en de Directie Operationeel.

Het concept van het OK EVA 2035 is binnen TenneT voorgelegd aan de Directeur Asset Management en GFO. De opgave is dan ook bekend en wordt meegenomen in de planvorming en de opgave krijgt een plek in de totale portfolio. Deze totale portfolio van TenneT wordt op dit moment beoordeeld en prioriteiten worden gesteld. Hierover zal nog interne en externe afstemming moeten plaatsvinden (mogelijk ontstaat medio november 2021 meer zicht hierop).

Per station inclusief verbindingen wordt een investeringsvoorstel geschreven en voorgelegd ter goedkeuring aan de Investment Board.

Planning

- Bespreking portefeuillehouders overleg RO o.l.v. wethouder RO (Amsterdam, 20 sept)
- Interne (ambtelijke) consultatie TenneT, Liander en gemeente Amsterdam (oktober)
- Verwerken resultaten interne consultatie tot concept eindrapportage (november)
- Stuurgroep EVA, besluit instemmen met concept eindrapportage (november)
- Staf wethouder RO vraagt formeel advies aan Stadsdeel besturen (eind november), adviestermijn is zes weken
- Interne besluitvorming Liander en TenneT (november)
- Bespreking reacties bestuurlijke consultatieronde in stuurgroep EVA (januari 2022)
- Aanpassing en afronding definitieve rapportage (februari 2022)
- Instemming en vaststelling College van B&W (februari 2022)
- Ter kennisname naar en eventueel bespreking in cie. en gemeenteraad (maart 2022)

Prioriteit gevraagd voor afronding van het Ontwikkelingskader

Dit betekent dat Liander, TenneT en de gemeente Amsterdam de komende periode prioriteit moeten geven om het Ontwikkelingskader 2035 af te ronden om te kunnen starten met de bestuurlijke consultatie - indien dit niet gebeurt ontstaat het risico dat de besluitvorming pas na de gemeenteraadsverkiezingen kan plaatsvinden.

De Stuurgroep wordt gevraagd kennis te nemen van de hierboven beschreven planning van de eindproducten en de interne besluitvormingsprocessen en bijbehorende tijdslijnen bij de verschillende organisaties, waarbij om vertraging te voorkomen bij de drie partijen prioriteit wordt gevraagd voor inzet op het afronden van het Ontwikkelingskader in de komende periode.